

Hoewel de 93ste editie van de TT Assen een maand geleden is verreden, loont het de moeite om eens een kijkje te nemen achter de schermen van het majestueuze circuit. Hilbrand Hakkert neemt ons mee naar de wereld van scheurende motoren.

TEKST BAS VAN SLUIS
FOTO'S RENS HOOYENGA

OP PAD MET
EEN GIDS
Mooier kan het natuurlijk
niet, want van een reis-
leider met verstand van
zaken kun je een boel leren.
Hoe enthousiaster, hoe
onderhoudender. Deze week
krijgt Bas van Sluis van
vrijwilliger Hilbrand Hakkert
een uitgebreide rondleiding
over het TT-circuit van
Assen. Bijgenaamd 'de
kathedraal van de snelheid'.

Vrijwilligers
zijn het
fundament
van de
kathedraal
van de
snelheid

Met de handen in de zij staat Hilbrand Hakkert op het heilige asfalt. Op de plek waar Collin Veijer, Francesco Bagnaia en Ai Ogura nog geen drie weken geleden onder luid gejuich en gejoel hun races begonnen, vlak bij de start- en finishlijn. Nu valt het pas op hoe ver de startposities eigenlijk nog uit elkaar liggen. Hakkert zonder gevoel voor drama: „Bijzonder hè.”

De 69-jarige Hakkert uit Assen is een van de zes vrijwilligers die groepjes geïnteresseerden rondleiden op het TT-circuit van Assen. Een toer die bijvoorbeeld leidt langs de pitstraat, het kleine ziekenhuisje van het racecircuit en plekken waar de renners en bobo's zich verschansen. Het is echt liefdeverk oud papier, want de zes vrijwilligers doen het gratis en voor niks: groepen van 2 tot 25 personen meenemen naar plekken die normaal gesproken niet voor het publiek toegankelijk zijn.

Het is niet overdreven om te stellen dat het TT-circuit – wereldwijd bekend als 'The Cathedral of Speed' (de kathedraal van de snelheid) – gedragen wordt door vrijwilligers als Hakkert. Wat hij dan ook terecht met regelmaat uitdraagt. „Er zijn ongeveer 1500 vrijwilligers.”

Het circuit zelf heeft vijftien mensen in vaste dienst. „Spectaculair toch? Vergis je niet: het circuit is meer dan de TT Assen hè. Hier gebeurt 240 tot 260 dagen van het jaar wat. Niet alleen de drie dagen per jaar dat de TT wordt verreden. Denk maar aan Truckstar, de Jack's Racing Day en een hardloopevenement. En mensen kunnen hier zelf op het circuit racen. Er gebeurt hier heel veel.”

EEN SOORT FORT KNOX

Dat is op de dag van de rondleiding niet anders, blijkt als we starten bij het tankstation op de paddock. Er wordt rijles gegeven en op het Junior Track is jeugd bezig met bochten 'scheuren'. Op het circuit zelf rijdt een groep Duitsers rondjes over het asfalt van Assen.

Nu is het geen probleem om gewoon op de paddock te zijn, vertelt Hakkert. Maar tijdens het WK motorraces (de TT dus) is het volgens Hakkert een plek waar je niet zomaar komt. „Als je er niks te zoeken hebt, kom je er niet op. Een soort Fort Knox”, zegt hij verwijzend naar de schatkamer van de Verenigde Staten waar het goud wordt bewaard en die daarom extreem wordt beveiligd.

Op steenworp afstand waar onze rondleiding start staat het kleine hospitaal waar Hakkert ons mee naar binnen wil nemen. Maar dat kan nu even niet omdat een Duitse coureur onderuit is gegaan tijdens een racemiddag met vrienden. „Laten we de artsen en verpleegkundigen maar even hun werk doen. Komen we hier straks wel terug”, zegt hij.

Al sinds 2009 loopt Hakkert, die zelf ook motor rijdt en carrière maakte bij de Koninklijke Marechaussee, op en rond het circuit rond als vrijwilliger. Hij heeft bij de poort gestaan. Verkeer begeleiden. Als man van

Assen en motorliefhebber voelt hij altijd de trek naar het circuit. „Sinds 2022 doe ik de rondleidingen. Engelsen, Duitsers, Nederlanders... Grote groepen van 25 personen tot bijna een-op-een rondleidingen. Het is hartstikke leuk.” En omdat hij met pensioen is, heeft hij tijd genoeg en is hij flexibel. „Als ze vanmiddag bellen of ik kan, dan is er vast wel ergens een gaatje. En anders zijn er altijd nog anderen.”

Want, en daar is zijn geveugelde uitspraak weer: de vrijwilligers dragen het circuit. Zij zijn het fundament waar de kathedraal op is gebouwd. Hakkert zegt het niet om zichzelf

of zijn collega-vrijwilligers een schouderklopje te geven. Het is meer bedoeld als: kijk eens hoe we dat met z'n allen doen.

Vol enthousiasme vertelt hij over het ontstaan van de TT Assen. Hoe de lokale motorclub in 1922 werd opgericht en drie jaar later het initiatief nam voor een motorrace. Die toen nog langs dorpjes als Rolde, Schoonloo en Grolloo voerde. „28 kilometer aan onverhard parcours. Die motoren gingen toen maximaal 95 kilometer per uur. Maar destijds waren dat ware snelheidsdivels die grote stofwolken veroorzaakten.” Een grote glimlach ontvouwt zich op zijn

‘Anderhalve minuut over een lap van 4542 meter’

gezicht. „In 1926 wilden ze niet langer over onverharde wegen rijden. Wist je trouwens dat de start- en finishlijn nog steeds op dezelfde plek ligt als bijna honderd jaar geleden? Dat is het enige hoor. Verder is er nogal wat veranderd.”

Nou ja, snelheidsdivels rijden er wel nog steeds. Motoren met 300 pk die op de top van hun kunnen 365 kilometer per uur kunnen halen. „De stofwolken zijn er niet meer hè”, zegt Hakkert die die snelheden voor het TT Circuit wel iets naar beneden schroeft. „365 halen ze hier niet. Als ze met 80 kilometer per uur door de Geert Timmerbocht komen, dan kan het gas open. Dan halen ze aan het eind van die strook zo'n 300 kilometer per uur.”

Hakkert, zelf motorrijder: „Dat is ook wel hard hè. Doe je dus anderhalve minuut over een lap van 4542 meter.” Maar het parcours is inmiddels (sinds 1992) een gesloten circuit. Er gebeurden te veel ongelukken, of zoals het ook wel heet: om de veiligheid te opti-

maliseren. „Tijdens de TT-racedag zijn er 105.000 toeschouwers. Het mooie aan dit circuit? Het is een arena: helemaal omsloten door toeschouwers die bijna met de voeten aan de baan staan.”

Tijdens de toer van pak 'm beet twee uur leidt Hakkert ons langs tal van locaties. Zoals de plek waar elke dag (!) geluidsmetingen worden verricht. Groepen die over het circuit willen racen krijgen allemaal een transponder. Gaat het gas te veel open of maakt de motor te veel lawaai (maximaal 101 decibel), dan zijn er de vrijwilligers die een melding doorgeven aan de coureur. Gaat het individuele geluid te vaak over de grens, dan halen de vrijwilligers de coureur naar de kant.

BEA EN GEA

Vandaag zijn het Bea Braker en Gea Kram die achter de knoppen zitten. Ook zij zitten hier onbezoldigd zodat de racevrienden uit Duitsland hun rondjes kunnen maken. „Het is wel

heel leuk hoor”, zegt Braker die bevestigt dat het circuit al die dagen drijft op vrijwilligers. Kram: „Zonder ons geen circuit. Het circuit is echt van ons allemaal.”

We worden langs de VIP-ruimtes geleid („maar de mensen die deze tour volgen zijn mijn belangrijkste VIP's, hoor”) en nemen een kijkje in de Legends Club waar oude foto's te zien zijn. Net zoals enkele oudere motoren en het witte pak van oud-coureur Wil Hartog. „Vanuit deze lounge kun je naar het dakterras en kun je de start en finish zien, net zoals de hoofdtribune en de Geert Timmerbocht”, vertelt Hakkert.

Ook in de racecontrol-kamer zitten vandaag louter vrijwilligers. Jaap Wolthuis („ongeveer vijftig dagen per jaar vrijwilliger op het circuit”) en Gerbrand Kleinheerenbrink („zo'n 100 dagen per jaar”) houden via een camera-systeem alles in de gaten. Ze geven de vlagsignalen aan de rijders en zorgen dat het veilig is en blijft op de baan. Het is volgens hen „fantastisch vrijwilligerswerk” en „dankbaar”. Hakkert knikt en zegt dan nog maar eens: „We doen het echt met z'n allen.”

Op de foto links de racecontrol-kamer waar vrijwilligers via een camera-systeem alles in de gaten houden. Op de foto rechts Hilbrand Hakkert. Midden-onder: Het VIP-deck voor speciale gasten. Op de kleine foto's: de transponders die tijd, geluid en gps registreren en Hakkert bij het Medical Centre, de kliniek in het rennerskwartier.

Gratis rondleiding

Wie ook een gratis rondleiding wil van een van de vrijwilligers op het terrein van het circuit van Assen, kan zich melden via de website van het circuit. Reserveren is afhankelijk van de beschikbaarheid van een van de zes vrijwillige rondleiders. Zo'n gratis toer vindt overigens alleen maar door de week plaats. Meer info is te vinden op: ttcircuit.com/the-race-track/boek-een-rondleiding.

TT Assen

Het circuit is 4542 meter lang en er staan 9 tribunes langs het parcours met zo'n 53.000 zitplekken. Daarnaast kunnen er ruim 40.000 mensen plaats nemen op het talud langs het circuit van Assen. Ook zijn er 34 zogenaamde VIP-rooms. De belangrijkste race van het circuit van Assen is natuurlijk de TT (de twee T's staan voor Tourist Trophy). De TT van Assen is een van de twintig motorraces voor het Wereldkampioenschap en wordt sinds 2016 op de laatste zondag van juni verreden. Daarvoor werd altijd op de laatste zaterdag van juni geracet.

